

TÜBİTAK
ÖNCÜL AR-GE LABORATUVARLARI DESTEKLEME PROGRAMI UYGULAMA
ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı, Türk bilim insanlarının araştırma niteliklerinin yükseltilmesi ve ülkemizin belirli bilim ve teknoloji alanlarında küresel çekim merkezi olmasının sağlanması amacıyla, alanında öncül bilimsel ve teknolojik bilgi üreten ulusal/uluslararası kuruluşların Türkiye’de kuracağı Ar-Ge Laboratuvarlarının geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenmesini hedefleyen 1515 kodlu TÜBİTAK Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı Uygulama Esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Uygulama Esasları, Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı kapsamında, Ar-Ge Laboratuvarlarının Türkiye’de kurulması ve desteklenmesine, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların değerlendirilmesine yönelik teknik, mali, idari kurallara ve süreçlere ilişkin bilgileri içeren usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 2 - (1) (**Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur’u**) Bu Uygulama Esasları, 17/7/1963 tarih ve 278 sayılı “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun”, "15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “4 Numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" ile 16/01/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik” çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde Yönetmelikteki kavramlar ve tanımlar geçerli olmakla birlikte bu Uygulama Esaslarına ilişkin tanımlar aşağıda verilmiştir:

a) Ana Kuruluş: Niyet beyanında bulunma şartlarını sağlayan Türkiye ya da yurtdışında yerleşik sermaye şirketini,

b) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): İnsan, kültür ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bu dağarcığın yeni uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,

c) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı ve/veya nakdi destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde hazırlanan projeyi,

ç) Ar-Ge Laboratuvarı (**Değişik:08/06/2022–41YK**): Münhasıran temel ve uygulamalı araştırmaların yapılması, yeni bilgilerin üretilmesi bu araştırma sonucunda elde edilen yeni bilgileri kullanarak yeni sistemlerin tasarlanması ve hazırlanması, bu yolla patentler, yeni teknolojiler ve yeni

know-how oluşturulması amacıyla, alanında öncül bilimsel ve teknolojik bilgi üreten ve TÜBİTAK ile sözleşme imzalayan Kuruluş'a bağlı laboratuvarı,

d) Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formu: Destek için başvuran kuruluşun Ar-Ge Laboratuvarının gerçekleştirmeyi planladığı faaliyetlere ilişkin araştırma yol haritasını, amaçlarını, beklenen çıktılarını ve etkilerini, kuruluş yapısı ve Ar-Ge Laboratuvarının yönetimine yönelik bilgileri ve diğer gerekli bilgiler ile tahmini maliyet formlarını içeren TÜBİTAK tarafından hazırlanan formattaki dokümanı,

e) Ar-Ge Laboratuvarı İzleyici Heyeti (**Değişik:08/06/2022-41YK**): Ar-Ge Laboratuvarı'nın gelişimini bilimsel, teknik, idari ve mali açılarından incelemek, denetlemek ve değerlendirmek üzere Grup Yürütme Kurulu tarafından görevlendirilen; değerlendirmesini TÜBİTAK tarafından belirlenen şekle uygun olarak yapan, Ar-Ge Laboratuvarının faaliyet alanlarında uzmanlaşmış en az iki kişiden oluşan heyeti,

f) Ar-Ge Laboratuvarı Sözleşmesi: TÜBİTAK ve kuruluş arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiği anlaşma belgesini,

g) Ar-Ge Laboratuvar Yöneticisi: Destek süreci içinde yol haritası TÜBİTAK tarafından uygun bulunmuş araştırma faaliyetlerinin tamamlanmasından ve tüm laboratuvar yönetiminden sorumlu laboratuvar organizasyonun en üstünde görevli olan yöneticiyi,

ğ) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve yardımcı personeli;

1) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

2) Yardımcı Personel: Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinde araştırmacıların dışında görev alan uzman, teknik eleman, teknisyen, laborant, işçi ve benzeri personeli,

h) Başvuru tarihi: Ar-Ge Laboratuvarı başvuru belge/dokümanın ıslak imzalı basılı evrak şeklinde ve/veya çevrimiçi (online) sayısal ortamda TEYDEB'e sunulduğu tarihi,

ı) Destek kapsamına alınan Ar-Ge laboratuvarı bütçesi: Ar-Ge Laboratuvarı dönemsel faaliyet planının değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunan gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,

i) Destek kapsamı: TÜBİTAK tarafından desteklenmesi kabul edilen Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetleri, süresi ve maliyet unsurlarından oluşan destek çerçevesini,

j) (**Değişik:23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u**) Destek karar tarihi: Grup Yürütme Kurulunun, Ar-Ge Laboratuvarı önerisine ilişkin aldığı kararı, kuruluşa bildirmek üzere TÜBİTAK Başkanlığınca onaylandığı yazının tarihini,

k) Destek tutarı: Dönemsel faaliyet raporunun değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunan gider kalemlerinin tutarlarına ilgili destek oranlarının uygulanması sonucunda hesaplanan toplam meblağı,

l) Dönemsel faaliyet planı: Faaliyet gösterilecek dönem için hazırlanan Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetleri ile bütçesini içeren planı,

m) Dönemsel faaliyet raporu: Faaliyet gösterilen dönemde gerçekleşen faaliyetleri ve harcamaları içeren raporu,

n) Dönem: Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesinde TEYDEB tarafından belirlenen tarih aralıklarından her birini,

o) Elektronik İmza Kanunu: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununu,

ö) Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanun'unda tanımlandığı şekli ile başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,

p) Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda tanımlandığı şekli ile imza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,

r) Güvenli Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik imzayı,

s) **(Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)**
Grup Yürütme Kurulu: Kuruluş tarafından sunulan Ar-Ge Laboratuvarı başvurularını, dönemsel faaliyet planını, destek verilen her yıl sonunda faaliyet raporunu, izleme sürecinde karar verilmesi gereken hususları ve destek süresi sonunda sonuç raporunu değerlendiren, kamu, sanayi ve üniversitelerden temsilcilerle oluşan Grup Yürütme Kurulunu,

ş) Kuruluş **(Değişik:08/06/2022–41YK)**: Ana kuruluşun yönetim hakkına sahip olduğu Türkiye'de yerleşik sermaye şirketini,

t) Kuruluş yetkilisi: Kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi/kişileri veya bu kişinin/kişilerin TÜBİTAK nezdinde Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesinin imzalanması dâhil her türlü işlemin yürütülmesine ilişkin kuruluşu TÜBİTAK'a karşı sorumlu kılacak biçimde usulüne uygun olarak yetkilendirdiği temsilcisi/temsilcilerini,

u) Mali rapor: Dönemsel olarak hazırlanıp, kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanan, yapılan harcamalara ilişkin gider formları, belgeleri ve gerekli ekleri ile tamamlayıcı mali belgelerden oluşan ve gerektiğinde yeminli mali müşavir tarafından onaylanan dokümanı,

ü) Mali rapor hazırlama kılavuzu: Mali raporun kuruluş tarafından hazırlanması ile ilgili bilgi ve belge düzenini, ön ödeme ile ilgili başvuru, değerlendirme ve mahsuplaşma kuralları açıklanan ve mali raporun yeminli mali müşavir tarafından denetimi, incelemesi ve tasdikine yönelik usul ve esasları içeren ve TEYDEB internet adresinde yayımlanan kılavuzu,

v) Nitelikli Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik sertifikayı,

y) Öncül Teknoloji: Küresel ekonomiyi ve toplumsal yapıyı büyük ölçüde şekillendirme potansiyeline sahip yeni teknolojiyi,

z) Özel hesap **(Değişik:08/06/2022–41YK)**: Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin Türkiye'de yerleşik herhangi bir banka nezdinde, program kodu ve destek numarası belirterek açtıracağı ve program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı banka hesabını,

aa) PRODİS (Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi): TÜBİTAK TEYDEB destek programları çerçevesinde proje başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlayan <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinden erişilen yazılım uygulamasını,

bb) Proje (**Değişik:08/06/2022–41YK**): Ar-Ge Laboratuvarının destek süresi içinde TÜBİTAK tarafından kabul edilen yol haritası kapsamında yapmayı planladığı, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış, önceden belirlenmiş bir zaman aralığında ve kaynakla gerçekleştirilecek faaliyetleri,

cc) (**Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u**) Proje Yürütücüsü: Başvuru yapan Ar-Ge Laboratuvarı kadrosunda yer alan, destek süreci içinde yol haritası TÜBİTAK tarafından uygun bulunmuş araştırma faaliyetleri kapsamında bu fıkranın (cc) bendinde sayılan proje tanımına uygun faaliyetlerden sorumlu ve projenin koordinasyonunu sağlayan kişiyi,

çç) Proje teşvik ikramiyesi (PTİ): Proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurumu kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın %75'inden yüksek olmamak kaydıyla proje yürütücüsü, araştırmacı ve yardımcı personele (sürelî sözleşme ile çalışan personel hariç) ödenen tutarları,

dd) Sonuç Raporu: Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin sonuçları, çıktıları ve kazanımlarını gösteren dokümanı,

ee) TEYDEB internet adresi: Bu Uygulama Esaslarında internet ortamında duyurulacağı belirtilen hususların yayımlanacağı www.teydeb.tubitak.gov.tr adresini,

ff) TEYDEB: Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'nı,

gg) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

ğğ) Yeminli mali müşavir: 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümleri uyarınca yeminli mali müşavir odalarının çalışanlar listesine kayıtlı olan ve fiilen mesleğini icra eden kişileri,

hh) Yeminli mali müşavirlik Ar-Ge Laboratuvarı harcamaları değerlendirme ve tasdik raporu (AGY515): Program kapsamında desteklenen Ar-Ge Laboratuvarına ilişkin olarak kuruluş tarafından hazırlanan mali raporun, mevzuatına göre değerlendirilerek tasdik edilmesi sonucu, TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından hazırlanan raporu,

ıı) (**Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u**) Yönetim Kurulu: 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'da tanımlanan TÜBİTAK Yönetim Kurulunu,

ii) Yönetmelik: 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmeliği,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Destek Kapsamı

Destek süresi ve destek türü

MADDE 4 - (1) (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli Başkanlık Olur’u) Ar-Ge Laboratuvarı destek süresi beş (5) yıldır. Ancak bu süre Grup Yürütme Kurulu kararı ve Başkanlık onayı ile en fazla beş (5) yıl daha uzatılabilir. Ar-Ge Laboratuvarı destek süresi beş (5) yıldır. Ancak bu süre Grup Yürütme Kurulu kararı ve Başkanlık onayı ile en fazla beş (5) yıl daha uzatılabilir. Ancak, mücbir sebebe bağlı süre uzatım talebi nedeniyle proje süresinin destek süresi üst sınırını aşmasının gerekli olması durumunda söz konusu süre uzatımı kararı Yönetim Kurulu tarafından alınır.

(2) Program kapsamında desteklenen laboratuvarlar destek süresi içerisinde geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenir.

Destek sınırı

MADDE 5 - (1) (Değişik:08/06/2022–41YK) Bir takvim yılındaki destek tutarı için Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bütçe sınır uygulanır.

Geri ödemesiz desteklerin düşürülmesi

MADDE 6 - (1) Kuruluşlar başvuruda buldukları Ar-Ge Laboratuvarları için kamunun veya uluslararası fonların sağladığı diğer desteklerden yararlanabilirler. Ar-Ge Laboratuvarının destek süresi içinde, diğer kamu veya uluslararası kaynaklardan sağlanan geri ödemesiz desteklerin TEYDEB’e beyan edilecek maliyetlerden düşürülmesi gerekir. Ancak, desteklerinden yararlanan söz konusu kamu kurum ve kuruluşların destek mevzuatında diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılamayacağı yönünde hüküm olması halinde söz konusu harcama ve giderler TEYDEB’e beyan edilmez ve desteklenmez. İlgili destek mevzuatında yer alan hükme aykırı olarak TEYDEB’e beyan edilen harcama ve giderlerin desteklenmesi ve bu durumun tespit edilmesi halinde bu harcama ve giderler 6183 sayılı Kanun gereğince belirlenen gecikme faizi uygulanmak suretiyle kuruluştan tahsil edilir.

(2) Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan desteklerde ve 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Kanun ile 13/06/2006 tarih ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan “Ar-Ge İndirimi” tanımı altında Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlara sağlanan desteklerde bu maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

(3) TÜBİTAK tarafından destek kararı verilen Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin tamamının veya bir kısmının kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, proje destek başlangıç tarihi ile işin verildiği tarih (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih) arasındaki faaliyetler destek kapsamında değerlendirilir. İlgili kamu kurum kuruluşu tarafından işin verildiği tarih itibarıyla bu Uygulama Esaslarının 29 uncu maddesi hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.

(4) TÜBİTAK tarafından destek kararı verilen Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin tamamının veya bir kısmının kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, bu hususu TÜBİTAK’a, işin verildiği tarihi (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin/işe başlama talimatının verildiği tarih) takip eden otuz gün içinde bildirmekle yükümlüdür. Bu madde kapsamında kuruluşların gerçeğe aykırı bildirimde bulduklarının anlaşılması veya bu maddede belirtilen bildirimleri zamanında ve gereği gibi yapmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 30 uncu madde hükümleri uygulanır.

Proje teşvik ikramiyesi (PTİ)

MADDE 7 - (1) PTİ ödemesi sadece kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında bulunanlara yapılır.

(2) Toplam PTİ tutarı, Dönemsel Faaliyet Raporu değerlendirilmesi sonrasında TÜBİTAK tarafından özel hesaba aktarılır. Kuruluş tarafından gerekli yasal kesintileri yapılarak hak edilen PTİ tutarlarını ilgili kişilere ödenir.

(3) PTİ ile ilgili hususlar, Ar-Ge Laboratuvarlarında görev alan kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında bulunanlara uygulanan kurallara tabidir.

Desteklenen Ar-Ge Laboratuvar faaliyetleri

MADDE 8 – (1) (Değişik:08/06/2022–41YK) Kuruluşun, öncül teknoloji geliştirmeye dönük hedefler içeren ve değerlendirme sonucu TÜBİTAK tarafından kabul edilen programı kapsamında;

- a. Yeni bilgiler üretilmesi ve uygulanması,
- b. Bilimsel yorumların yapılması,
- c. Güncel ve gelecekte karşılaşılması muhtemel teknolojik ve bilimsel problemlerin çözümüne yönelik çalışmalar yapılması,
- ç. Kavramsal doğrulama, yeni kuramsal çerçeveler oluşturulması

amaçlı temel ve/veya uygulamalı araştırmaya dayanan Teknoloji Hazırlık Seviyesi 1-4 arası faaliyetlerinin desteklenmesi esastır.

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Desteklenecek öncül teknoloji alanları T.C. Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu (BTYPK) tarafından veya TÜBİTAK tarafından belirlenen öncelikli alanları kapsar. Öncelikli alanlar haricinde gelen başvuruların değerlendirmeye alınması öncesinde Yönetim Kurulu kararı aranır.

(3) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Program kapsamında Ar-Ge laboratuvarlarının desteklenmesiyle kuruluşların aşağıdaki kazanımları edinmesi izleme aşamasında takip edilecektir:

- a) Know-how oluşturulması
- b) Bilimsel yayın yapılması
- c) Patent alınması
- ç) Doktoralı Ar-Ge personeli istihdamının artırılması
- d) Diğer kurum/kuruluşlarla ortak araştırma projeleri gerçekleştirilmesi
- e) Uluslararası projelerde yer alınması

Desteklenen gider kalemleri ve destek oranları

MADDE 9 – (1) TÜBİTAK tarafından kabul edilmesi şartıyla Ar-Ge Laboratuvarı bütçesi aşağıdaki kalemlerden oluşur:

a. **(Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli Başkanlık ve 125460 sayılı Olur'u)** Personel giderleri; Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az %50'sinin Türk Uruklu olması ve destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı aranır. Ancak belirtilen bu şartların dönemsel faaliyet raporunun kapsadığı dönemde 4 aydan fazla süre ile sağlanamaması durumunda, kuruluş dönemsel faaliyet raporunda bu şartları sağlamak için bir sonraki dönemde yapacaklarını içeren planını sunar. Grup Yürütme Kurulu söz konusu planı dönemsel faaliyet raporu ile birlikte değerlendirerek destek sürecinin devam etmesine veya bu Uygulama Esaslarının 29 uncu madde hükümlerine göre projenin yürürlükten kaldırılmasına karar verir.

1. Destek kapsamına alınacak Türk Uruklu Ar-Ge Personelinin aylık maliyetleri, %75 destek oranı ile desteklenir. Türk Uruklu Ar-Ge Personelinin ortalama aylık maliyeti, ilgili dönemdeki brüt

ücretler, SGK işveren payları, SGK işsizlik işveren payları ve varsa ikramiye dikkate alınarak belirlenir. Ancak destek kapsamına alınan ortalama aylık maliyet, ilgili personelin görevi ile ilişkili olmak üzere;

- a) Ar-Ge Laboratuvar Yöneticisi için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 30 katını,
- b) Proje Yürütücüleri için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 20 katını,
- c) Araştırmacılar için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 15 katını

geçemez.

2. (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u) Yurt dışındaki üniversiteler ve/veya araştırma merkezlerinde laboratuvar başvurusuna konu olan alanda görev alıp, yerel olarak bulunamayan niteliklere sahip olan Türk Uyruklu personelin başvurusu yapılan laboratuvarda çalışması durumunda, Grup Yürütme Kurulunun onayı ile ilgili personel %100'e kadar destek oranı ile desteklenebilir.

3. (Değişik:23/08/2021–34YK– 08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)Kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında Ar-Ge Laboratuvarında proje yürütücüsü, araştırmacı veya yardımcı personel olarak görev alanların personel giderleri desteklenmez, bu kişilere Yönetim Kurulunca belirlenen limitlerde PTİ verilir. PTİ Ar-Ge Laboratuvarı bütçesi içinde kabul edilir. Ancak söz konusu kişiler, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ortak veya yönetici oldukları şirket vasıtası ile veya ilgili bölgeden sorumlu yönetici şirket yoluyla Ar-Ge Laboratuvarında görev almaları halinde, bu kişilerin maliyetleri Danışmanlık Hizmeti olarak Ar-Ge Laboratuvarı bütçesinde yer alabilir.

4. (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)Destek kapsamına alınacak Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin aylık maliyetleri, en az %25 en fazla %100 destek oranı ile desteklenir. Her bir Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin maliyetinin destek oranı personelin niteliğine bağlı olarak Grup Yürütme Kurulu tarafından belirlenir. Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personeli Giderleri toplamı, toplam bütçenin %15'ini geçemez. Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin ortalama aylık maliyeti, ilgili dönemdeki brüt ücretler, SGK işveren payları, SGK işsizlik işveren payları ve varsa ikramiye dikkate alınarak belirlenir. Ancak destek kapsamına alınan ortalama aylık maliyet, ilgili personelin görevi ile ilişkili olmak üzere;

- a) Ar-Ge Laboratuvar Yöneticisi için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 30 katını,
- b) Proje Yürütücüleri için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 20 katını,
- c) Araştırmacılar için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 15 katını

geçemez.

5. 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine ilişkin Kanunda yer alan “Gelir vergisi stopajı teşviki”, “Damga vergisi istisnası” ile “Sigorta primi

desteği", 3218 sayılı Serbest B6lgeler Kanununda yer alan B6lgede elde edilen 6cretlere ilişkin gelir vergisi istisnası ile diğer kanunlar kapsamında personel için sağlanan her t6rl6 destek, teşvik ve istisnalar proje personel maliyetine dahil edilmez, TEYDEB'e beyan edilmez ve desteklenmez.

b. Danışmanlık ve Eğitim Giderleri (**Değişik:08/06/2022–41YK**): Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık ve eğitim giderleri %75 destek oranı ile desteklenir. Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık ve eğitim hizmet bedeli toplamı, Ar-Ge laboratuvarının destek kapsamına alınan b6tesinin %25'ini geçemez. Toplam yurt dışı danışmanlık ve eğitim hizmet bedeli, Ar-Ge laboratuvarının destek kapsamına alınan toplam b6tesinin %15'ini geçemez. Proje personelinin kongre, konferans, sempozyum vb. bilimsel etkinliklere katılım 6creti, Ar-Ge laboratuvarı faaliyetleri ile uyumlu bulunması durumunda desteklenir. Proje personelinin desteklenen eğitim ve bilimsel etkinliklere katılımı için gerçekleştirdiği seyahatlerde, ekonomi sınıfı uçak, tren, otob6s, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ulaşım giderleri desteklenir.

c. Genel Giderler: Ar-Ge Laboratuvarının faaliyetlerini y6r6tmek amacıyla gerçekleşen; destek personeli, elektrik, su, gaz, bakım-onarım, haberleşme, kira, kırtasiye, sarf malzemesi, mefruşat vb. giderlere karşılık gelen harcamalar Ar-Ge Laboratuvarı genel giderlerini oluşturur. Genel giderler Ar-Ge Laboratuvarının d6nemsel faaliyet raporunun değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunan personel giderlerinin %5'i olarak hesaplanır. Genel giderler için harcama ve gider belgeleri TEYDEB'e sunulmaz.

Desteklenmeyen Giderler

MADDE 9-A (Ek:08/06/2022–41YK) (1) Proje ile ilgili olmayan giderler desteklenmemekle birlikte aşağıda belirtilen giderler de destek kapsamı dışındadır;

a) İndirim hakkı olan kuruluşlar için Katma Değer Vergisi

b) İkramiye, fazla mesai, prim, ihbar ve kıdem tazminatı, temett6 6demesi, huzur hakkı, huzur hakkı 6creti, yıllık kârdan pay, murahhas azaya 6denen 6yelik 6cretleri, kullanılmayan yasal yıllık izinlere ait 6cretler, 6zel sigorta giderleri,

c) Personele nakdi ya da ayni olarak verilen yemek ve servis/ulaşım giderleri ile her t6rl6 sosyal yardımlar,

) Kuruluşun gerçek kişi ortaklarından, y6netim kurulu 6yelerinden, m6d6rlerinden ve çalışanlarından alınan danışmanlık ve diğer hizmet alım giderleri,

d) Kuruluşun içerisinde yer aldığı yurt içi ve yurt dışında yerleşik diğer grup şirketlerinden alınan danışmanlık giderleri,

e) Ulusal ve uluslararası proje ortaklarından alınan danışmanlık ve eğitim hizmet alımı giderleri (yurtiçi 6niversite veya araştırma kurumları hariç)

f) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 4 6nc6 maddesi birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında kuruluş ortaklarına ait sigorta primleri,

g) Her t6rl6 kâr, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, s6zleşme masrafları, proje 6zel hesabına ait her t6rl6 banka masrafları,

h) Hizmet alımına ait kur farkı faturası ve fiyat farkı faturaları,

ı) Alımı yapılmamış hizmetler için yapılan avans 6demeleri,

i) Dağıtım, pazarlama ve reklâm giderleri,

j) Patent, faydalı model, tasarım, coğrafı işaret ve marka tescil giderleri, marka ile ilgili sicil kayıt, yenileme vb. 6cretler,

- k) Muhasebe, sekreterlik vb. idari giderler, serbest muhasebeci mali müşavirlik ücretleri ve zorunlu sözleşmeli avukatlık ücretleri,
- l) Mali Müşavirlik Ar-Ge Laboratuvarı harcamaları değerlendirme raporu (AGY515) ücreti,
- m) Yurtiçi/yurtdışı posta, kargo giderleri,
- n) Gündelik, konaklama giderleri ve seyahatlerde araç kiralama ile yakıt giderleri, şehir içi seyahat giderleri,
- o) Projenin Ar-Ge faaliyetleri ile ilişkili olmayan, üretime yönelik altyapı yatırımı ağırlıklı giderler,
- ö) Fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı gibi büro makineleri, büro mefruşatı,
- p) Isıtma, aydınlatma ve üretimde sarf edilen enerji masrafları, su giderleri,
- r) Telefon, faks, haberleşme, internet kullanım maliyetleri,
- s) Ofis, depo, stant kira giderleri,
- ş) İnşaat ve tesisat giderleri,
- t) Kırtasiye giderleri,
- u) CE (test giderleri hariç) ve kalite belgelendirme giderleri,
- ü) Proje önerisi ve Ar-Ge Yardımı İstek Formu hazırlamak ve hazırlatmak için alınan danışmanlık giderleri,
- v) Vergi mevzuatında kabul edilmeyen giderler,
- y) Proje sonuçlarının ticari uygulamaya dönüştürülmesi için yapılan masraflar.

(2) Banka aracılığı ile ödenmeyen personel net ücretleri ile kasadan ödenen ücretler desteklenmez. Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin ikinci fıkrası ve konu ile ilgili tebliğlere uygun olarak yapılmayan ödemelere ait giderler de desteklenmez.

(3) Giderlerin ve giderlere ait ödemelerin bu Uygulama Esasları, ilgili mevzuata ve Mali Rapor Hazırlama Kılavuzuna uygun olarak belgelendirilmemesi halinde söz konusu giderler TÜBİTAK'a beyan edilmez ve desteklenmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Ar-Ge Laboratuvarı Öneri Başvuru Koşulları**

Başvuru yapabilecek kuruluşlar

MADDE 10 – (1) (Değişik:08/06/2022–41YK) Programa başvuru süreci Ana kuruluşun TEYDEB'e niyet beyanında bulunmasıyla başlar. TEYDEB'e niyet beyanında bulunan Ana kuruluşun son üç (3) yıl içerisinde herhangi bir yıldaki net satışının ve aynı yıl için Ar-Ge harcamasının Yönetim Kurulu tarafından belirlenen sınırın üzerinde olması gerekir.

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Ana kuruluş ya da kuruluş programa başvuru yapabilir. Kuruluşun başvuru yapması durumunda ana kuruluşun verileri dikkate alınır.

(3) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Ana kuruluşun konsolide mali tablolarının olmaması durumunda bağımsız denetçi onaylı mali tablo başvuru ekinde TÜBİTAK'a gönderilir. Ayrıca ana kuruluşun mali tablolarında toplam Ar-Ge giderlerinin gözükmemesi durumunda TÜBİTAK tarafından bağımsız denetçi onaylı olarak Ar-Ge giderlerine ilişkin rapor talep edilir.

(4) Projenin kabulü durumunda sözleşme, TÜBİTAK ile kuruluş arasında imzalanır. Ana kuruluş Türkiye'de yerleşik bir sermaye şirketi ise, kendisi de TÜBİTAK ile sözleşme imzalayarak bu uygulama esaslarında belirtilen kuruluşun tüm yetki ve sorumluluklarına sahip olabilir.

(5) Kuruluş tek başına veya yurt dışından ya da Türkiye'den ortak(lar) bulmak suretiyle başvuru yapabilir.

Ortak başvuru

MADDE 11 – (1) Ortak Ar-Ge Laboratuvarı başvurusu tek bir başvuru biçiminde sunulur. Kuruluşların Ar-Ge Laboratuvarı içerisindeki yapacakları faaliyetleri ve bütçeleri her kuruluş için ayrı hazırlanmalıdır.

(2) Ortak kuruluş(lar)un, başvuru yapabilecek kuruluş için aranılan kriterleri sağlaması zorunlu değildir. Türkiye'de yerleşik olan ve alanında öncül teknolojiler üreten sermaye şirketi, üniversite, kamu araştırma merkezi ve enstitü ortak kuruluş statüsünde değerlendirilebilir.

(3) Ortak Ar-Ge Laboratuvarı başvurusu yapacak kuruluşların aralarında ticari ortaklık kurmaları zorunluluğu yoktur. Ancak TÜBİTAK'a proje öneri başvurusu yapılmadan önce, başvuru yapan kuruluş ile ortak kuruluş arasında TÜBİTAK'ın belirlediği asgari şartları içeren işbirliği sözleşmesi imzalanır. Sözleşme hükümlerinin TÜBİTAK mevzuatına aykırılık içermesi durumunda, TÜBİTAK mevzuatı geçerlidir. İşbirliği sözleşmesi Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formu ekinde TÜBİTAK'a sunulur.

(4) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Destek kararı sonrası imzalanacak Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesinde bu Uygulama Esasları'nda Kuruluş tanımına uyan şirket, muhatap kuruluş alanında belirtilir. Ödeme bildirim ve destek karar yazıları hariç tüm yazışmalar bu kuruluşla yapılır.

(5) Ortak Ar-Ge Laboratuvarı destek sürecinde, ortak kuruluşların ortaklıktan ayrılması, ortakların değişmesi, ortaklar arası iş planının değişmesi vb. durumlar, TÜBİTAK'a sunulur, yapılan değerlendirme ile ortak sunulan Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetleri desteklenmeye devam edip etmeyeceğine desteklenecekse hangi kapsamda destekleneceğine ilişkin karar verilir.

(6) Desteklenmesi uygun bulunan ortak projelerde dönemsel harcamalar sonrasında her bir katılımcıya proje harcamaları karşılığında destek oranları ayrı ayrı hesaplanır, ayrı ayrı destekleme yapılır.

Güvenli elektronik imza uygulaması ve sayısal ortamda bilgi aktarımı

MADDE 12 - (1) Bu program kapsamında TÜBİTAK ile bilgi alışverişinde (belge, doküman rapor, sözleşme vb.) bulunan taraflardan güvenli elektronik imza uygulaması doğrultusunda elektronik ortamda güvenli bilgi transferi sağlamak amacıyla nitelikli elektronik sertifika alması istenebilir. Bu konudaki duyurular TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden yapılır.

(2) Bu program kapsamında, TÜBİTAK ile ilgili taraflar arasındaki bilgi ve belge aktarımı imzalı basılı evrak biçiminde ve/veya PRODİS uygulaması üzerinden (güvenli elektronik imza kullanılarak veya kullanılmadan) yapılır. Uygulanacak bilgi alışveriş yöntemleri TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden duyurulur. Elektronik ortamda hazırlanarak yazdırılıp ıslak imza ile TÜBİTAK'a gönderilen belge/doküman ile TÜBİTAK'a çevrimiçi gönderilen bilgiler arasında ihtilaf olduğunda TÜBİTAK'a gönderilen çevrimiçi kayıtlar esas alınır. Bu işlemler için ayrıca kişilere duyuru yapılmaz. Belgelerin TÜBİTAK'a basılı evrak şeklinde gönderilmesi gerektiğinin TÜBİTAK tarafından duyurulduğu durumlarda, bu Uygulama Esaslarında geçen başvuru tarihi olarak evrakın kargoya/postaya verildiği tarih esas alınır.

(3) Elektronik ortamda işlem yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin TÜBİTAK'ın destek programına ilişkin elektronik ortamda oluşturduğu portala üye olması gerekir.

(4) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üyelik esnasında oluşturulan şifrenin gizliliği ve

yenilenmesinin sorumluluğu üyeye aittir. Bu şifrenin izinli ya da izinsiz olarak üçüncü kişiler tarafından kullanımından TÜBİTAK sorumlu değildir.

(5) Söz konusu elektronik ortamın kullanıcıları sisteme üye olurken bildirdikleri posta adresi, e-posta veya GSM numarasına kısa mesaj servisi vb. iletişim yöntemleri ile bilgilendirileceklerdir. Tüm bildirimlerde ve yazışmalarda üye tarafından bildirilen iletişim adresi esas alınır. TÜBİTAK, gerekli gördüğü durumlar ve işlemler için yazılı tebligat yapabilir.

(6) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üye olan kullanıcılar, verdikleri her bilginin doğru ve geçerli olduğunu kabul eder. Yanlış bilgi ve beyanlardan dolayı oluşabilecek sorunlardan TÜBİTAK sorumlu olmayacaktır.

(7) Elektronik ortamda belge veya bilgileri göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, PRODİS veya TÜBİTAK elektronik sisteminin geçici bir süre hizmet dışı kalması nedeniyle mevzuatta öngörülen süre içerisinde istenen belge veya bilgiyi TÜBİTAK'a gönderememeleri halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi göndermeleri durumunda yükümlülükleri yerine getirilmiş kabul edilir.

(8) TÜBİTAK tarafından kuruluşlara elektronik ortamda gönderilen mesajların iletiminde bir ihtilaf olması durumunda TÜBİTAK elektronik sistem kayıtları esas alınır.

(9) Yeminli Mali Müşavirlerin düzenledikleri raporları, elektronik imza ile onaylamasına ilişkin kanuni düzenlemeler ile ikincil mevzuat çerçevesinde sadece elektronik ortamda alınabilir.

(10) PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderilen başvuru dokümanı ve diğer evrakın son gönderim tarihinin resmi tatil olması halinde, son gönderim tarihi, resmi tatili izleyen ilk iş günü olur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Değerlendirme ve Karar

Ar-Ge Laboratuvarları niyet beyanı ve başvuru formunun değerlendirilmesi

MADDE 13 - (1) (Değişik:23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u) Programa başvuru süreci, ulusal veya uluslararası aday kuruluşun, TEYDEB internet adresinde bulunan, Niyet Beyanı Kılavuzuna uygun olarak hazırladığı Niyet Beyanını TEYDEB'e sunması ile başlar. Niyet Beyanı ve Ar-Ge Laboratuvarı başvuruları, Grup Yürütme Kurulu tarafından bu Uygulama Esaslarının ekinde yer alan "Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı Başvuru ve Değerlendirme Süreci"nde belirtildiği şekilde değerlendirilir.

(2) Değerlendirme sürecinde TÜBİTAK tarafından yerinde inceleme yapılabilir. Ayrıca, Ar-Ge Laboratuvarı ile ilgili görüşme yapmak üzere başvuru yapan Kuruluş(lar) davet edilebilir.

(3) **(Değişik:23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)** Grup Yürütme Kurulu, Ar-Ge Laboratuvarı başvurusunu, belirlenen değerlendirme kriterleri çerçevesinde değerlendirir ve uygun bulunduğu başvuruları onay için TÜBİTAK Başkanlığına iletir.

Kararın oluşturulması, bildirimi, sözleşme imzalanması ve proje destek başlangıç tarihi

MADDE 14 - (1) (Değişik:08/06/2022-41YK) Grup Yürütme Kurulunun Niyet Beyanı ve Ar-Ge Laboratuvarı başvurularına ilişkin değerlendirme sonuçları, TÜBİTAK Başkanı tarafından onaylanmasının ardından başvuru sahibi kuruluşa bildirilir.

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Kuruluş tarafından imzalanan Ar-Ge Laboratuvarı Sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalandıktan sonra sözleşmede belirtilen tarih itibarıyla yürürlüğe girer. Ortak Ar-Ge Laboratuvarı başvurusunda, kuruluş ve her bir ortak kuruluşa ilişkin bilgilerin yer aldığı sadece bir Ar-Ge Laboratuvarı Sözleşmesi düzenlenir. Projede ortak olarak yurtdışında yerleşik sermaye şirketlerinin yer alması durumunda sözleşme, Türkiye'deki şirketi tarafından imzalanır. TÜBİTAK ile kuruluş arasında düzenlenen proje sözleşmesi ıslak imza yerine güvenli elektronik imza ile de imzalanabilir. Sözleşmeye ilişkin oluşacak giderler kuruluş tarafından karşılanır.

(3) Proje destek başlangıç tarihi, başvuru tarihinin içinde bulunduğu ayın birinci günü veya başvuru tarihini takip eden herhangi bir ayın birinci günü olarak kuruluş tarafından belirlenir.

(4) TÜBİTAK projenin değerlendirme süreci sonucunda proje destek başlangıç tarihini değiştirebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Transfer Ödemeleri

Transfer talep koşulları ve ödemesi

MADDE 15 – (1) (Değişik:08/06/2022–41YK) Kuruluşa, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılabilir. Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalanmadan kuruluş transfer ödemesi talebinde bulunamaz. Proje kapsamındaki alacaklarını devreden (temlik eden) kuruluş transfer ödemesi başvurusunda bulunamaz. Transfer ödemeleri temlik edilemez. Proje destek bitiş tarihine altı (6) aydan az süre kalan projelere transfer ödemesi yapılmaz. Teminat olarak gösterilebilecek değerler aşağıda belirtilmektedir.

a) Bankalar ve finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları,

b) Mevzuatında kredi kefaleti vermekle görevlendirilen kurum/kuruluşlar tarafından düzenlenen kefalet mektubu ya da kefalet senedi,

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Ar-Ge Laboratuvarı kapsamında yapılacak transfer ödemelerinin her biri, destek kapsamına alınan toplam proje bütçesinin, ortaklı projelerde ise her bir ortağın destek kapsamına alınan proje bütçesinin yüzde yirmi beşini (%25) ve kuruluş bazında dönemsel olarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bütçe üst sınırının %25'ini geçemez. Transfer ödemesi talebi ve teminatı uygun bulunarak transfer ödemesi yapılan kuruluşa, projenin takip eden dönemlerinde de kuruluştan yeni bir başvuru ve teminat alınmaksızın transfer ödemeleri yapılır.

Transfer uygulamasında kabul edilen teminatlar, oranı ve süresi

MADDE 16 - (1) Transfer ödemesi işlemlerinde, talep edilen ilk transfer ödemesinin yüzde yirmi beş (%25) fazlası kadar teminat alınır. Teminat türü, teminat süresi, transfer ödemesine ilişkin talep ve değerlendirme, ödeme ve mahsup süreçleri, transfer ödemesinin amacı dışında kullanımı, teminat iade süreci ve diğer tüm hususlar Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtildiği şekilde uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

İzleme, Mali İşlemler ve Denetim

Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin izlenmesi

MADDE 17 - (1) Ar-Ge Laboratuvarının başvuruda belirtilen faaliyetler ile bu Uygulama Esaslarına uygun olarak, belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda yürütülüp yürütülmediği;

TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak kuruluş tarafından hazırlanan dönemsel faaliyet raporları ile izlenir. Gerekğinde TÜBİTAK tarafından yerinde inceleme yapılır.

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Dönemsel faaliyet raporu dönemleri sözleşmede belirlenir. Dönemsel Faaliyet Raporları aşağıda belirtilen tarihlerde TÜBİTAK'a sunulur.

a) Dönemsel faaliyet raporu en geç dönemi takip eden üçüncü ayının sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur.

b) Projenin herhangi bir döneminde proje faaliyetlerinin yapılmaması veya dönemin harcama ve giderlerine yönelik talepte bulunulmayacağı durumunda dahi istenen bilgilerin sunulması zorunludur. Söz konusu dönem projenin son dönemi ise dönemsel faaliyet raporu ile birlikte sonuç raporu da sunulur.

c) Kuruluşun proje destek süreci içinde yaptığı gerekçeli itiraz başvurularına ilişkin TÜBİTAK kararının beklenmesi nedeniyle TÜBİTAK'a sunulması geciken dönemsel faaliyet raporu, TÜBİTAK kararının bildirim tarihini izleyen üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.

(3) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Kuruluşlar dönemsel faaliyet raporunu aşağıdaki dokümanları içerecek şekilde hazırlayarak bu maddenin ikinci fıkrasındaki hükümleri dikkate alarak sunar:

- a) Muhatap kuruluş tarafından hazırlanan dönemsel faaliyet raporu,
- b) Kuruluşların gider formları,
- c) Kuruluşların (sermaye şirketi, vakıf üniversitesi) MM Raporu,
- ç) Projenin son döneminde sonuç raporu.

(4) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Mali rapor içinde yer alan harcama ve gider belgeleri (faturalar, ödeme belgeleri, ücret bordroları vb.) mali müşavir denetim ve onayı amacıyla hazırlandığından, ayrıca TÜBİTAK'a sunulan dönemsel faaliyet raporunun içerisine konulmaz.

(5) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Ortak projede yer alan kuruluşların hazırlayacağı her bir gider formu ile muhatap kuruluşun hazırlayacağı dönemsel faaliyet raporu (projenin son döneminde sonuç raporu) TÜBİTAK'a sunulmadan değerlendirme süreci başlatılmaz.

(6) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Kuruluşların dönemsel faaliyet raporunu bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen çerçevede sunmaması durumunda aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Dönemsel faaliyet raporu bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre sonrasında sunulmuşsa, destek süreci devam ettirilir. Bu durumda;

1) Sermaye şirketlerinde ilgili dönemin değerlendirilmesi sonucu kabul edilen harcama tutarının yüzde otuzu (%30) oranında kesinti yapılarak dönem değerlendirmesi tamamlanır.

2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler ve vakıf üniversitelerinin ortak olduğu projelerde dönemsel faaliyet raporunun son gönderim tarihini takip eden beş (5) gün içerisinde TÜBİTAK'a sunulması durumunda, ödenecek PTİ tutarından her gün için %10 ve en fazla %50 oranında kesinti yapılarak dönem değerlendirmesi tamamlanır. Gecikmenin beş (5) günü aşması durumunda zamanında sunulmayan dönem raporunun ait olduğu döneme ilişkin PTİ ödemesi yapılmaz.

b) Dönemsel faaliyet raporu sunulmamışsa TEYDEB, kuruluştan söz konusu duruma ilişkin açıklama ister. Kuruluşun TEYDEB'e ilettiği bu açıklamaya ilişkin değerlendirme sonucunda aşağıdaki kararlardan biri alınır:

1) Kuruluştan alınan bilgi, desteğin devamına engel teşkil etmiyorsa, kuruluştan söz konusu döneme ait Dönemsel faaliyet raporunu en geç bir (1) ay içerisinde sunması istenir. İlgili dönemin değerlendirilmesi sonucu kabul edilen harcama tutarının yüzde otuzu (%30) oranında kesinti yapılarak dönem değerlendirmesi tamamlanır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel

bütçeli idareler ve vakıf üniversitelerinin proje teşvik ikramiyesi (PTİ) varsa bu dönemlere ilişkin PTİ ödenmez. Söz konusu dönem raporu projenin son dönemine ilişkin ise kuruluşun sonuç raporu da hazırlayıp sunması gerekir.

2) Kuruluştan alınan bilgi, desteğin devamına engel teşkil ediyorsa veya kuruluş projeye devam etmek istemiyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olmadığı anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 29 uncu madde hükümlerine göre işlem yapılır. Kuruluşun kastının olduğu anlaşılırsa, bu Uygulama Esaslarının 30 uncu madde birinci fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.

(7) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Kuruluşun dönemsel faaliyet raporunu, bu maddede belirtilen sürede veya belirtilen çerçevede sunmaması halinde, bu döneme ait giderlerin sonraki dönemlerde sunulması durumunda, bu giderlere ait kabul edilen harcama tutarının yüzde otuzu (%30) oranında kesinti yapılarak dönem değerlendirmesi tamamlanır.

(8) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Bu Uygulama Esaslarının 25 inci maddesinde belirtilen sebeplerden dolayı dönemsel faaliyet raporunun zamanında sunulmaması durumunda, kuruluşun bu duruma ilişkin gerekçesini, belgeleriyle birlikte dönemsel faaliyet raporunu sunması gereken tarihi izleyen üç ay içinde TÜBİTAK'a sunması halinde ilgili döneme ilişkin değerlendirme sonuçlandırılır ve ödeme yapılır. Aksi halde projenin dönemine/dönemlerine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz ve bu maddenin altıncı fıkrasına göre işlem yapılır. Kuruluş söz konusu dönemsel faaliyet raporunu sunacağı tarihi ilgili gerekçe yazısında bildirir.

(9) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Ortak projelerde de bu maddenin 6, 7 ve 8 inci fıkra hükümleri uygulanır, proje ortaklarından herhangi birine bu hükümlerin uygulanacağı durumda gerekli görülürse, projenin destek sürecinin devamı konusu GYK tarafından görüşülerek aşağıdaki şekilde karara bağlanır.

a) MM raporunu ve/veya gider formlarını sunmayan ortak kuruluşun projeye devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve projenin yürürlükten kaldırılması kararının alınması halinde; proje bu Uygulama Esaslarının 29 uncu madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır. Ancak MM raporunu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun kastının olduğu anlaşılırsa, kastı olan kuruluşa bu Uygulama Esaslarının 30 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

b) MM raporu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve diğer kuruluşlar için destek sürecinin devamına karar verilmesi halinde; MM raporunu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun MM raporunu ve/veya gider formlarını sunması beklenmeksizin dönemsel değerlendirmelere devam edilir. Ancak MM raporunu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun kastının tespiti halinde bu Uygulama Esaslarının 30 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

c) MM raporu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun projeye devam edeceği tespiti sonucunda, söz konusu dönem değerlendirmesine devam edilir. Ancak izleyici/izleyici heyeti değerlendirmesi sonucunda MM raporunu ve/veya gider formlarını sunmayan kuruluşun projeye devam edip etmeyeceği konusunda yeni bir tespit yapılabilir. Bu tespit üzerine bu maddenin 9 uncu fıkrasının (a) veya (b) bendinin uygulanıp uygulanmayacağına GYK tarafından karar verilir.

(10) TÜBİTAK, Ar-Ge Laboratuvarının gelişimini bilimsel, teknik, idari ve mali açılarından incelemek, denetlemek ve değerlendirmek üzere, belirleyeceği kişileri Ar-Ge Laboratuvarı izleyici heyeti olarak görevlendirir.

(11) **(Değişik: 23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)** Ar-Ge Laboratuvarı başvurularının değerlendirilmesi ve izlenmesi için görevlendirilen kişilere ödenecek ücretler Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Mali raporun hazırlanması ve denetimi

MADDE 18 - (1) Desteklenen kuruluşun ilgili dönemdeki harcama ve giderlerinin denetim usulleri ile diğer ilişkili yükümlülük ve hususlar destek programının Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtilir.

Destek ödemesi ve mahsuplaşma işlemleri

MADDE 19 - (1) Başvuru sahibi kuruluş tarafından özel hesap açılır ve hesap bilgileri TÜBİTAK'a bildirilir.

(2) Destek tutarı, ön ödeme şeklinde ya da kuruluşun harcama yapması sonrasında onaylanan harcamalar kapsamında yapılabilir.

(3) Kuruluşun özel hesabı açması, bu hesabından yaptığı harcama ve giderlere, hesap dökümünün TÜBİTAK'a bildirilmesine ve mahsuplaşmaya ilişkin hususlar destek programının Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtilir.

Muhasebe kayıtları ve ödeme işlemleri

MADDE 20 - (1) Kuruluş, Ar-Ge Laboratuvarı kapsamında yapacakları harcamalara ilişkin muhasebe ve ödeme işlemlerini tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler ile bu programa ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirir.

Harcama ve faaliyetlerin denetimi ile belgelerin saklanması

MADDE 21 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetleri ve harcamaları gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında desteklerden faydalanan kuruluşların kuruluş yetkilileri ile yeminli mali müşavirlik Ar-Ge Laboratuvarı harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu düzenleyen yeminli mali müşavirler, her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) Kuruluş tarafından iki nüsha hazırlanan ve yeminli mali müşavir tarafından tasdik edilen mali rapor, biri kuruluş, diğeri yeminli mali müşavir tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere dokümanın tabi olduğu genel hükümler çerçevesinde muhafaza edilir.

Harcama ve gider belgelerinin düzenlenmesi, mali raporun hazırlanması ve denetimi

MADDE 22 - (1) Harcama ve gider belgelerinin düzenlenmesi, hazırlanması ve TÜBİTAK tarafından kabulüne ilişkin hususlar destek programının Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtilir.

Vergi ve sosyal güvenlik yükümlülükleri

MADDE 23 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde desteklenen Ar-Ge Laboratuvarlarının destek tutarlarının ödeme sürecinde, kuruluş vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini zamanında yerine getirmiş olmalıdır. Yasal düzenlemeler gereği zorunlu olduğu durumlarda, söz konusu belgeler TÜBİTAK tarafından istenir.

Ar-Ge Laboratuvarı dönemsel faaliyetlerinin raporlanması ve değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) (**Değişik:08/06/2022–41YK**) Kuruluşun her dönemin başlangıç tarihinden önce faaliyet gösterilecek dönem için hazırlanmış olan dönemsel faaliyet planını TEYDEB'e sunması gerekir. Dönemsel faaliyet planının değerlendirilmesi gerektiğinde Ar-Ge Laboratuvarı İzleyici Heyetinin görüşü dikkate alınarak Grup Yürütme Kurulu tarafından yapılır.

(2) Kuruluşun dönemi takip eden 3 ay içinde dönemsel faaliyet raporunu TEYDEB'e sunması gerekir. Kuruluşun dönem sonunda sunacağı dönemsel faaliyet raporu, Ar-Ge Laboratuvarı İzleyici heyetinin İzleme Raporu dikkate alınarak Grup Yürütme Kurulunda değerlendirilir.

(3) Grup Yürütme Kurulunca değerlendirilerek dönemsel faaliyet planı ve bütçesi uygun bulunan Ar-Ge Laboratuvarının desteklemesine devam edilir.

Mücbir sebepler ve haklı nedenler

MADDE 25 - (1) (Değişik: 23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; olağanüstü doğa olayları, deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, ambargo, yabancı ülkelerin kısıtlamaları, terör eylemleri, sabotaj, savaş (ilan edilmiş olsun ya da olmasın) ve abluka olması, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri haller ile proje için kritik öneme sahip proje bütçe kalemlerinin teminindeki güçlüklerdir.

(2) TÜBİTAK ile kuruluşların birbirlerine hitaben basılı veya elektronik ortamda gönderdikleri ve belirli bir süre içinde cevaplanması talep edilen evrakın alıcıya ulaşmaması veya geç ulaşması halleri ile TÜBİTAK'ın elektronik hizmetinde oluşan aksamalar, gerekçelendirme dikkate alınarak, yerine getirilemeyen taahhüdün haklı bir nedeni sayılabilir.

(3) (Değişik: 23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen mücbir sebepler ve haklı nedenlerin kabul edilebilmesi için bahse konu gerekçenin belge(ler) ile tevsik edilmiş olması gerekir. Ancak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerin resmi yetkililerden/mercilerden belge alınmadığı için açık bir şekilde belgelendirilememesi halinde, kuruluşun sunduğu bilgi ve belgeler değerlendirilerek ilgili Grubun önerisi ve TÜBİTAK Başkanı onayı ile mücbir sebep kapsamına girdiğine karar verilebilir.

Ar-Ge Laboratuvarı desteğinin amacına uygun yürütülmemesi

MADDE 26 - (1) Destek sürecinde TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin amacına uygun biçimde yürütülmediğinin tespiti üzerine kuruluştan bilgi istenir. Kuruluşun sunduğu bilgi değerlendirilerek destek sürecinin devam etmesine veya bu Uygulama Esaslarının 29 uncu madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Söz konusu durum bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen gerekçeler dışında ve kuruluşun kastı sonucu gerçekleştiğinin tespiti halinde ise bu Uygulama Esaslarının 30 uncu madde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(2) Kuruluş, Ar-Ge Laboratuvarının son durumunu içeren Sonuç Raporunu göndererek Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerine ilişkin destek sürecinin yürürlükten kaldırılmasını gerekçeli olarak talep edebilir. Bu durumda TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda;

- a) mücbir sebepler,
- b) Ar-Ge Laboratuvarının devredilmesi, kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi ve bölünmesi (kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişilikle devrolunarak birleşmesi veya kuruluşun bölünmesi durumunda devralan kuruluşun Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerini devam ettirmemesi hallerinde) ve yeniden yapılanması,
- c) finansal yetersizlik,
- ç) Ar-Ge Laboratuvarı faaliyetlerinin güncel bilimsel uygulamaların çok gerisinde kalması ve bilimsel ve ekonomik değerini yitirmesi,

oluşacak gerekçelerle Ar-Ge Laboratuvarı desteğinin yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.

(3) Kuruluş ya da TÜBİTAK tarafından Ar-Ge Laboratuvarı destek sürecinin sonlandırılması itibariyle TÜBİTAK'a sunulmuş olan dönemsel faaliyet raporlarında destek kapsamında gerçekleştirilmiş harcama ve giderlerin değerlendirilmesine yönelik işlemlere TÜBİTAK tarafından devam edilir.

(4) Ar-Ge Laboratuvarı desteğinin bu maddenin ilgili fıkralarına göre yürürlükten kaldırılması durumunda özel hesapta kalan tutar, oluşan faiziyle birlikte TÜBİTAK'a iade edilir.

Sahte belgelerin tespiti, haksız veya fazla ödeme

MADDE 27 - (1) Desteklenen Ar-Ge Laboratuvarı kapsamında; kuruluş tarafından sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin ve her türlü resmi evrak şeklinde düzenlenmiş sahte belgelerin TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde söz konusu durumlar incelenerek Ar-Ge Laboratuvarı desteği bu Uygulama Esaslarının 30 uncu madde hükümleri (kuruluşun kastı nedeniyle yürürlükten kaldırılma) gereğince yürürlükten kaldırılır.

(2) Kuruluşa bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususların dışında TÜBİTAK tarafından desteklenen Ar-Ge Laboratuvarı kapsamında sehven fazla ödeme yapıldığının tespiti durumunda kuruluşun alacağından mahsubu yapılır ya da faizsiz olarak TÜBİTAK'a iadesi istenir.

(3) Yeminli mali müşavirin yanıltıcı bilgi vermesinden dolayı, kuruluşa haksız ve fazla ödeme yapılmasının TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde, söz konusu desteğin 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak geri alınması sürecinde yeminli mali müşavir kuruluşlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(4) Kuruluş tarafından denetim, inceleme ve tasdik amacıyla yeminli mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun yeminli mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY515 raporunda yanıltıcı bilgi bulunduğunun tespiti halinde yeminli mali müşavir hakkında bu Uygulama Esaslarının 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır. Bu durumda bu maddenin birinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kuruluşa proje çerçevesinde herhangi bir yaptırım uygulanmaz.

(5) AGY515 raporu içinde yeminli mali müşavir tarafından yanıltıcı bilgi düzenlediğinin tespiti hallerinde, yanıltıcı bilginin bu madde çerçevesinde kuruluşun kastı sonucu olup olmadığı ve projenin bu Uygulama Esaslarının 30 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre işlem yapılması hususu ayrıca değerlendirilir.

Ar-Ge Laboratuvarı desteğinin sonlandırılması

MADDE 28 - (1) Sonuç raporu, Ar-Ge Laboratuvarı destek süresinin tamamlanmasını izleyen en geç üç ay içinde, istenilen formata uygun olarak, Ar-Ge Laboratuvarının tüm gelişimi ile faaliyetlerin sonuçlarını kapsayacak şekilde hazırlanarak, TÜBİTAK'a iletilir.

Projenin yürürlükten kaldırılması

MADDE 29 -(Değişik: 23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)

(1) Bu Uygulama Esaslarının ilgili hükümlerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde veya bu Uygulama Esaslarının 26 ncı maddesinde belirtilen haller nedeniyle kuruluşun projeye devam edemeyeceğini bildirmesi durumunda Grup Yürütme Kurulu belirlenen tarih itibarıyla projeyi, yürürlükten kaldırır. Bu karar Başkanlık onayını sunulur. Bu madde kapsamında yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan ödemelerin iadesi istenmez. Ancak transfer ödemesi yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın TÜBİTAK tarafından kuruluşa yapılan destek tutarına ilişkin bildirim tarihini takip eden bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(2) Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılmasına Grup Yürütme Kurulu tarafından karar verilir. Ayrıca projenin yürürlükten kaldırılma kararının alındığı tarih itibariyle, değerlendirme sürecinde olan veya gerçekleşmiş dönemlerine ilişkin ödeme yapıp yapılmayacağı hususu izleyici heyeti görüşü esas alınarak Grup Yürütme Kurulunda karara bağlanır. TÜBİTAK tarafından alınan karar, kuruluşa bildirilir.

Kuruluşun kastı nedeniyle desteğin yürürlükten kaldırılması

MADDE 30 - (1) (Değişik: 23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur’u) Bu Uygulama Esaslarının ilgili hükümlerinde belirtilen yürürlükten kaldırma durumlarında kuruluşun kastı olduğunun tespit edilmesi durumunda, Grup Yürütme Kurulu tarafından belirlenen tarih itibariyle desteğin yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Bu karar Başkanlık onayını sunulur. Bu durumda, söz konusu Ar-Ge Laboratuvarı desteği kapsamında kuruluşa yapılan tüm ödemelerin, ödeme tarihinden itibaren kuruluştan 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına göre kastı tespit edilen kuruluşun; TÜBİTAK destek programlarında desteklenmekte olan diğer projeleri, ödemesi yapılmış tutarlar geri istenmeksizin, yürürlükten kaldırılır. Kuruluşun proje önerileri var ise değerlendirme süreçleri durdurulur ve bu maddeye ilişkin kararın alındığı yılı takip eden üç takvim yılı süresince yeni proje başvurusu kabul edilmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hususlar

Etik hususlar

MADDE 31 - (1) (Değişik:08/06/2022–41YK) Grup Yürütme Kurulu/izleyici heyeti/hakem heyeti üyelerinin Ar-Ge Laboratuvarını objektif olarak değerlendirmesi beklenir.

(2) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Ar-Ge Laboratuvarı değerlendirmelerinde izleyici/hakem heyeti üyeleri ve mali müşavirler bu Uygulama Esaslarının ilgili maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına riayet ederler. İzleyici/Hakem heyetinin gizlilik şartlarına uymamasından doğabilecek olumsuz sonuçlardan izleyici/hakem heyeti üyeleri sorumlu olup etik ihlallerinden TÜBİTAK sorumlu tutulamaz. Yeminli Mali müşavirler, etik şartlara uymamalarından doğabilecek olumsuz sonuçlardan 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Kanun kapsamında sorumludur.

(3) **(Değişik 23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur’u)** TÜBİTAK Grup Yürütme Kurulunda görev alan üyeler, “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Etik Davranış İlkelerinin Belirlenmesine İlişkin Esaslar” ve “TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği” çerçevesinde hareket ederler.

(4) Ar-Ge Laboratuvarının “TUBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Çalışma Esasları”nda belirtilen hususlara konu olması ve değerlendirme sonucunda söz konusu esaslara göre bir ihlalin belirlenmesi durumunda, Ar-Ge Laboratuvarı, bu Uygulama Esaslarının Ar-Ge Laboratuvarı Desteğinin Yürürlükten Kaldırılmasına ilişkin hükümler çerçevesinde değerlendirilir ve bu hükümlere göre işlem yapılır.

Ar-Ge Laboratuvarlarının devri veya kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi

MADDE 32 - (1) Kuruluş, desteklenen Ar-Ge Laboratuvarını devredemez.

(2) **(Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur’u)** Kuruluşun bir başka kuruluş ya da kuruluşlarla birleşmesi, bölünmesi ve şirketin tür değiştirmesi gibi nedenlerle kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi durumunda Ar-Ge Laboratuvarları desteğinin devamı Grup Yürütme Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)

Kuruluşun kısmi bölünme veya tam bölünme ve kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişiliğe devredilerek birleşmesi sonucunda Grup Yürütme Kurulunun desteğın devamına karar vermesi halinde yeni bir Ar-Ge Laboratuvarı başvuru formu istenmez. Bu durumda yeni kuruluşun tüzel kişiliğı adına Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesinin yeniden düzenlenmesi istenebilir. Eski kuruluşun TÜBİTAK nezdindeki doğmuş ve doğacak tüm hak ve yükümlülükleri devralan yeni kuruluşa aittir. TÜBİTAK tarafından henüz ödemesi gerçekleştirilmemiş olan destek ödemesi yeni kuruluşa yapılır.

Sorumluluklar

MADDE 33 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesindeki sorumluluklar aşağıda belirtilmektedir.

a) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Kuruluş ve ortak kuruluş; desteklenen Ar-Ge Laboratuvarının bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu Uygulama Esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden, değerlendirme ve izleme aşamalarında, izleyici heyetine, TÜBİTAK'ın görevlendirdiğı uzmanlara gerekli araç, ortam ve bilgi akışının sağlanmasından tüzel kişilik olarak,

b) **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Kuruluş Yetkilisi; desteklenen Ar-Ge Laboratuvarının bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden kuruluş adına,

c) Ar-Ge Laboratuvarı izleyici heyeti üyeleri; desteklenmesi uygun bulunan Ar-Ge Laboratuvarını dönemler itibariyle, yerinde ziyaret ederek ve TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak inceleyip değerlendirilmesinden, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

ç) Yeminli mali müşavir; kanunen kendisine verilen sorumluluklar çerçevesinde, desteklenen Ar-Ge Laboratuvarına ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan, maliyet hesaplarının doğruluğundan ve bu uygulama esaslarının diğer maddelerinde belirtilen yükümlülükler ve sorumlulukların gerektiğı şekilde yerine getirilmesinden sorumludur.

d) **(Ek:08/06/2022–41YK)** Hakem Heyeti üyeleri; Ar-Ge Laboratuvarı başvuru formunun değerlendirilmesinden, TÜBİTAK tarafından istenen raporun hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden sorumludur.

(2) TÜBİTAK yukarıda belirtilen sorumlulukları dikkate alarak bu Uygulama Esasları ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde gerekli önlemleri alır.

(3) Kuruluş tarafından denetim, inceleme ve tasdik amacıyla yeminli mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun yeminli mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY515 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğunun tespiti halinde, TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda aşağıdaki işlemler uygulanır;

a) Düzenlenen AGY515 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğunun birinci defa tespiti halinde söz konusu raporu düzenleyen yeminli mali müşavire uyarı yazısı iletilir,

b) Düzenlenen AGY515 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğunun ikinci defa tespiti halinde söz konusu yeminli mali müşavire, durumun bildirildiğı tarihi takip eden üçüncü yılın sonuna kadar TÜBİTAK destek programlarına ait harcama ve giderlerin tasdikine ilişkin raporlarının kabul edilmeyeceğı kararı bildirilir. Ayrıca bu durum, yeminli mali müşavirin bağı olduğu odaya ve AGY515 raporunu düzenlediğı kuruluşa ve varsa söz konusu yeminli mali müşavirin değerlendirme sürecinde olan düzenlediğı raporların TÜBİTAK tarafından kabul edilmeyeceğı ilgili diğer kuruluşlara bildirilir.

Gizlilik

MADDE 34 - (1) Bu destek programına yapılan başvuruların değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, kuruluşa ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz. Bu bilgi ve belgeler 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun kapsamı dışındadır.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davrandığı kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla tespit edilen kişi ve kuruluşlar TÜBİTAK desteklerinden yararlanamazlar ve destek kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

(3) (**Değişik:08/06/2022–41YK**) Ar-Ge Laboratuvarı başvurularının değerlendirme ve izleme sürecinde görevlendirilen Grup Yürütme Kurulu üyeleri, hakem heyeti üyeleri ve izleyici heyeti üyelerinin bu görevlendirmeye ilişkin hazırladıkları değerlendirme raporları, söz konusu kişilerin mesleki ve kişisel haklarını koruma altına alma amacı ve kuruluşları yerinde ziyaret etme durumları da dikkate alınarak, kuruluşa ve üçüncü şahıs ya da kuruluşlara iletilmez.

(4) Kuruluş, başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinde ticari gizlilik düzeyine karar vererek ilgili bilgileri sunmayabilir. Bu durumda sunulan bilgiler çerçevesinde yapılacak değerlendirme sonuçlarını kabul eder.

Fikri ve sınâî mülkiyet hakları

MADDE 35 - (1) (**Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u**) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen Ar-Ge Laboratuvarlarının yürütülmesi aşamasında veya gerçekleştirilmesi sonucunda fikri ve sınâî mülkiyete konu olabilecek bir buluş (patent, faydalı model), endüstriyel tasarım, eser, entegre devre topografyaları ve teknik bilgi gibi bir fikri ürün ortaya çıkması halinde 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Bu durumda, desteklenmesine karar verilen Ar-Ge Laboratuvarlarında ilgili olarak ortaya çıkması muhtemel fikri ve sınâî tüm haklar, aksi Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesinde belirtilmedikçe kuruluşun tasarrufuna devredilir.

Hakem Heyeti Üyesi, İzleyici Heyeti Üyesi, Grup Yürütme Kurulu üyesi ve yeminli mali müşavir ücretleri (Değişik:08/06/2022–41YK)

MADDE 36 - (1) (**Değişik:08/06/2022–41YK**) Program kapsamında Ar-Ge Laboratuvarları başvuru, değerlendirme ve İzleme süreçlerinde görev alan hakem heyeti, izleyici heyeti ve Grup Yürütme Kurulu üyelerinin ücretleri ve karşılanacak giderleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve TÜBİTAK tarafından ödenir. TÜBİTAK tarafından karşılanan hakem heyeti, izleyici heyeti ve Grup Yürütme Kurulu üyelerinin ücretleri, Ar-Ge Laboratuvarı başvurusunun geri çekilmesi, desteklenmesi, reddedilmesi, yürürlükten kaldırılması gibi nedenler dâhil hiçbir şekilde kuruluştan talep edilmez.

(2) Yeminli mali müşavir değerlendirme ücretleri kuruluş tarafından karşılanır.

Programa ilişkin dokümanların kullanımı

MADDE 37 - (1) (**Değişik:08/06/2022–41YK**) Bu Uygulama Esaslarına göre Ar-Ge Laboratuvarı başvuru, değerlendirme, izleme, rapor hazırlama vd. süreçlerde kullanılacak dokümanlar TÜBİTAK tarafından hazırlanır ve gerektiğinde güncellenerek TEYDEB internet adresinde yayımlanır. Kuruluş, izleyici heyeti, hakem heyeti ve yeminli mali müşavirin söz konusu doküman ve raporların en son güncellenmiş sürümünü kullanması beklenir. Eski sürümleri kullanılmış dokümanların yenilenmesi TÜBİTAK tarafından istenebilir.

Program adının kullanımı

MADDE 38 - (1) “Ar-Ge Laboratuvarı Destekleme Programı”, resmi yazışmalarda, program kapsamında yapılan Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmelerinde ve bunların eklerinde, yazılı, görsel vb. ortamlarda programa ilişkin olarak hazırlanan her türlü içerik dâhilinde kısaca “ArGeLAB” olarak da anılabilecektir.

Uygulama Esaslarında belirtilmeyen hususlar

MADDE 39 - (1) (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur’u) Destek programının başvuru, destek, izleme, denetim ve çıkış süreçlerinde bu Uygulama Esaslarında belirtilmeyen hususlarda, değerlendirme ve karar verme yetkisi Grup Yürütme Kuruluna aittir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:08/06/2022–41YK) (1) Yönetim Kurulu’ nun 08/06/2022 tarih ve 41 sayılı kararı ile yapılan değişiklikler, bu Uygulama Esasları kapsamında başvurusu bulunan projelere de uygulanır.

Yürürlük

MADDE 40 - (1) Bu Uygulama Esasları Bilim Kurulu karar tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41 - (1) Bu Uygulama Esaslarını TÜBİTAK Başkanı yürütür.

UYGULAMA ESASLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILAN BİLİM KURULU KARARLARI

07/06/2014	231	tıklayınız.
07/02/2015	238	tıklayınız.
04/06/2016	255	tıklayınız.

Değişiklik yapılan Başkanlık Olur’u	Yürürlüğe giriş tarihi
23/08/2021 tarihli ve 34 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında verilen yetki kapsamında 08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur’u için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	08/09/2021
Değişiklik yapılan Yönetim Kurulu	Yürürlük Tarihi
08/06/2022 tarihli 41 sayılı Yönetim Kurulu kararı için tıklayınız. Değişiklikten önceki metin için tıklayınız.	08/06/2022

Ek:

Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı Başvuru Değerlendirme Süreci (Değişik:23/08/2021–34YK–08/09/2021 tarihli ve 125460 sayılı Başkanlık Olur'u)

TÜBİTAK Öncül Ar-Ge Laboratuvarı Destekleme Programı'na başvuru ve değerlendirme süreci aşağıdaki şekildedir:

1. Aday kuruluş ve TÜBİTAK arasında başvuru hakkında ön görüşmeler yapılır.
2. Ön görüşme sonrasında aday kuruluş Niyet beyanını TEYDEB'e sunar.
3. Niyet beyanı, Grup Yürütme Kurulu tarafından aşağıda belirtilen kriterler çerçevesinde değerlendirilir:
 - a. Aday kuruluşun Programın Uygulama Esasları 10. Maddesinde belirtilen başvuru koşullarına uygunluğu,
 - b. Niyet beyanında sunulan faaliyetler ve hedeflerin programa uygunluğu,
 - c. Faaliyet ve hedeflerin beklenen etkileri
4. **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Niyet Beyanı değerlendirmesinde, Grup Yürütme Kurulu tarafından değerlendirmeye yönelik içeriğin ve dokümanların tamamlanması amacıyla revizyon talep edilebilir. Kuruluş verilen süre içinde eksikleri tamamlayarak revize dokümanları TEYDEB'e sunar. Kuruluşa revizyon için tanımlanan son gönderim tarihinin resmi tatil olması halinde, son gönderim tarihi, resmi tatili izleyen ilk iş günü olur. Niyet beyanı değerlendirilmesi sonucunda Grup Yürütme Kurulu tarafından gerekçeli karar önerisi oluşturulur. Bu karar önerisi Başkan onayına sunulur.
5. Niyet beyanın uygun bulunması halinde, Kuruluşun başvuru formu hazırlamasına yardımcı olmak üzere TÜBİTAK tarafından Başvuru Çalışma Ekibi oluşturulur.
6. **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Başvuru sahibi kuruluş, Başvuru Çalışma Ekibinin de desteği ile TEYDEB internet adresinde yayınlanan Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formunu hazırlar. Kuruluş yetkilisi tarafından imzalanmış Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formu İngilizce ve Türkçe olmak üzere iki dilde alınır. İki dilde hazırlanmış Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formu TEYDEB internet adresinden duyurulan yöntemle TEYDEB'e iletilir. Başvuru formları arasında çelişkili ibare olması durumunda Türkçe sunulan form esas alınır.
7. **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Grup Yürütme Kurulu, Ar-Ge Laboratuvarı Başvuru Formunu ön değerlendirmeye alır.
8. **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Ön değerlendirmede, Grup Yürütme Kurulu tarafından Ar-Ge laboratuvarı başvuru formunda değerlendirmeye yönelik içeriğin tamamlanması amacıyla kuruluştan revizyon talep edilebilir. Kuruluş verilen süre içinde eksikleri tamamlayarak revize dokümanları Türkçe ve İngilizce olmak üzere TEYDEB internet adresinden duyurulan yöntemle sunar. Süresi içinde tamamlanmayan başvurular olması durumunda başvurular değerlendirmeye alınmadan süreç sonlandırılır.
9. Ön değerlendirme sonucunda hakem değerlendirmesine uygun bulunan başvurulara ulusal/uluslararası hakemlerden oluşan bir hakem heyeti atanır.
10. Hakem heyeti panel değerlendirmesi için TÜBİTAK'a davet edilir. Panel değerlendirmesi sırasında başvuru sahibi kuruluş da, başvurusu hakkında sunum yapmak için panele davet edilir. Panel değerlendirmesi sonucunda hazırlanan Panel Ortak Raporu Grup Yürütme Kuruluna iletilir.
11. **(Değişik:08/06/2022–41YK)** Grup Yürütme Kurulu tarafından Ar-Ge Laboratuvarı başvuru formu Panel Ortak Raporu da dikkate alınarak değerlendirilir ve karar önerisi oluşturulur. Bu karar önerisi Başkan onayına sunulur. Karar Kuruluşa bildirilir.
12. TÜBİTAK Başkanlık onayının alınması ile destek süreci başlar.